

ΑΡΘΡΟ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy,
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

“OnLine” σοφία γίνεται;;;

* της Χρυσάνθης Λοϊζίδου

« Πού είναι η Σοφία που χάσαμε μέσα στη Γνώση; Πού είναι η Γνώση που χάσαμε μέσα στην Πληροφορία;» (T.S. Elliot, Χορικά από τον «Βράχο», Selected Poems)

Από το Σωκρατικό «εν οίδα ότι ουδέν οίδα» μέχρι και την πιο πάνω ποιητική κραυγή αφύπνισης της ανθρωπότητας από τον σύγχρονο Αμερικανό Νομπελίστα ποιητή Thomas Elliot (1888-1965), μια πληθώρα στοχαστών, φιλοσόφων και επιστημόνων έχουν ενδιατρίψει στο αντικείμενο της γνώσης ως έννοια, αλλά και στους τρόπους που ο ανθρώπινος νους την αποκτά και την αξιοποιεί. Μια μικρή “online” έρευνα στο διαδίκτυο αποδεικνύει του λόγου το αληθές, αφού μπορεί να δώσει άμεση πρόσβαση σε αναρίθμητες πηγές πληροφορίας για οποιοδήποτε αντικείμενο, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της γνώσης. Μπορεί όμως να δώσει γνώση; Και τι γίνεται με τη σοφία; Είναι προσβάσιμη η σοφία online; Σε συντομία, *πληροφορία* είναι η μεμονωμένη γνώση, *γνώση* η λογική σύνθεση μιας ομάδας πληροφοριών, και *σοφία* η ικανότητα εφαρμογή της γνώσης μέσα από μια κριτική αξιολόγηση με επιστημονικά αλλά και δεοντολογικά, ηθικά και κοινωνικά κριτήρια.

Οι αλληλένδετες έννοιες της πληροφορίας, της γνώσης και της σοφίας, και ζητήματα όπως ο διαχωρισμός της γνώσης από τις αξίες, η συσχέτιση της γνώσης με την εξειδικευμένη πληροφορία και όχι με τη σοφία, η ανάδειξη της πληροφορίας και της εξειδίκευσης σε βάρος της γενικής

παιδείας και κριτικής σκέψης, η βιοποριστική αξιολόγηση και αξία της γνώσης και η πτωτική ενασχόληση με επιστήμες “μειωμένης ζήτησης” από την αγορά εργασίας, όπως η λογοτεχνία και η φιλοσοφία, καθώς επίσης οι συνέπειες των πιο πάνω για τον σύγχρονο άνθρωπο, τη ζωή του, τη φύση και την κοινωνία, αποτελούν αντικείμενο κοινωνιολογικών, φιλοσοφικών, θεολογικών και ηθικών αναλύσεων, που φυσικά δεν είναι στόχος της παρούσας παρέμβασης, ούτε άλλωστε διαθέτω το απαιτούμενο ακαδημαϊκό υπόβαθρο για ένα τέτοιο εγχείρημα. Ως επαγγελματίας φοιτητικής μέριμνας όμως, δεν μπορώ παρά να προβληματίζομαι για τον ρόλο των φοιτητικών προγραμμάτων και υπηρεσιών στον σύγχρονο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, ένα από τα θέματα που συζητούνται διεθνώς από επαγγελματίες φοιτητικής μέριμνας σε οργανωμένα σύνολα του χώρου, όπως ο NASPA(National Association of Student Personnel Administrators, USA) και ο IASAS (International Association of Student Affairs and Services), είναι η αξιολόγηση του βαθμού στον οποίον τα προγράμματα και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας, ως μέσα μη τυπικής μάθησης, συμβάλλουν στην επίτευξη του πανεπιστημιακού στόχου της μάθησης και της γνώσης.

Ποια όμως έννοια της γνώσης επιδιώκει σήμερα ο χώρος της ανώτατης εκπαίδευσης για τους φοιτητές του, όπως αναπόφευκτα διαμορφώνεται μέσα από τις σύγχρονες τάσεις και απαιτήσεις της αγοράς εργασίας που προάγουν την επαγγελματική εκπαίδευση και τη συσσώρευση εξειδικευμένης γνώσης, όχι όμως τη γενική παιδεία; Σε μια κρίσιμη οικονομικά περίοδο, με πολλούς νέους να βιώνουν την ανεργία και την αγορά εργασίας να καθίσταται ολοένα και πιο ανταγωνιστική, η ενδυνάμωση της απασχολησιμότητας των φοιτητών μέσα από την ενεργό εμπλοκή τους σε υπηρεσίες και προγράμματα φοιτητικής μέριμνας, όπου έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν δεξιότητες και γνώσεις χρήσιμες για το επαγγελματικό τους μέλλον, όπως έχω αναλύσει σε προηγούμενο άρθρο, είναι ιδιαίτερα σημαντική. Στην προσπάθειά μας αυτή όμως, ως αποφύγουμε επικίνδυνες παγίδες όπως, η αποσύνδεση της γνώσης από τις αξίες, η προαγωγή μιας μονόπλευρης επαγγελματικής εκπαίδευσης, και η συσχέτιση της γνώσης με την πληροφορία και την εξειδίκευση και όχι με τη γενική παιδεία και τη σοφία.

Στην εποχή της ταχύτητας, της ευκολίας, της εικόνας και του εντυπωσιασμού, σε βάρος της ανάλυσης, της προσπάθειας, της ουσίας και της σιωπής, φαίνεται δυστυχώς να επικεντρωνόμαστε ολοένα περισσότερο στην πληροφορία, λιγότερο στη γνώση και πολύ λιγότερο στη σοφία... Η πληροφορία είναι γρήγορη, επιφανειακή και εντυπωσιακή, γι' αυτό και πολλές φορές «χάνουμε την γνώση μέσα στην πληροφορία». Η γνώση προϋποθέτει μια συνθετική ικανότητα, επομένως χρόνο και προσπάθεια. Πολύ περισσότερο χρόνο και προσπάθεια προϋποθέτει η άσκηση της σοφίας, η οποία εμπεριέχει αξίες όπως η κρίση, η διάκριση, η σύνεση, η δεοντολογία και το ήθος. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που «*online*» σοφία ΔΕΝ γίνεται!!!

Χρυσάνθη Λοϊζίδου
Υπεύθυνη Τομέα Φοιτητικής Μέριμνας
Υπηρεσία Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας
Πανεπιστήμιο Κύπρου